

Betreft: Reactie op Concept Beleidsprogramma Circulair Textiel 2025-2030

WAUWcloset wil graag haar visie delen op het concept beleidsprogramma Textiel 2025-2030 en specifiek aandacht vragen voor **de rol van verhuur in de circulaire economie**.

Vooraf complimenten voor dit ambitieuze circulair textiel beleid die jullie in dit concept opgesteld hebben en het uitgebreide participatietraject met straatinterviews, gesprekken en bezoeken bij bedrijven zoals WAUWcloset, die middenin de circulaire transitie zitten.

Kort ter introductie voor lezers die ons nog niet kennen: WAUWcloset is een circulair kledinglease platform die online en offline kleding verhuurt. Dit doen we m.b.v. een zelfgebouwd kledingbeheersysteem waar elk individueel kledingstuk voorzien is van een unieke chip en daarmee de gebruiksgeschiedenis van elk individueel kledingstuk gelogd kan worden. Na elke huurperiode wordt het kledingstuk professioneel gereinigd en eventueel gerepareerd om zo de levensduur te verlengen en het gebruik van grondstoffen te intensiveren.

Hierbij onze feedback op het concept beleidsprogramma:

Uitdagingen en Kansen

De kledingindustrie kampt met grote uitdagingen op het gebied van duurzaamheid en milieu impact. Om de doelstellingen zoals in 2050 een 100% circulaire textielketen te hebben en de voetafdruk met 50% te halveren, is een radicale systeemverandering nodig met bijbehorende strenge maatregelen.

In de vier beschreven strategieën, een versimpelde versie van de R-ladder, mis ik vooral de expliciete uitwerking van maatregelen voor kleding delen/leasen/verhuren. Deze vorm van circulair textiel gebruik staat hoger op de R-ladder dan recyclen en tweedehands verkoop. Het verhuren van bestaande lokale kleding kan een significante reductie in CO2 bewerkstelligen. Onderzoek van Ellen MacArthur heeft aangetoond dat verhuren van kleding 41% CO2 reductie kan opleveren.¹ In de verhuurpraktijk bij ons kunnen we aantonen dat dit in werkelijkheid in onze situatie nog veel hoger ligt. Bovendien schuift 50% van de totale milieu-impact in de gebruiksfase van een kledingstuk (Vivianne Heijnen, staatssecretaris ministerie van Infrastructuur en Waterstaat).

We willen jullie daarom vragen om naast het tweedehandsverkoop ook het circulaire hergebruik door verhuren van textiel meer in het beleid op te nemen en dit met concrete maatregelen te stimuleren.

Voordelen van kledingverhuur naast het verminderen van CO2 uitstoot

Minder grondstof verbruik

Door intensiever gebruik van bestaande lokale kledingstukken hoeft er minder geproduceerd te worden en minder Virgin grondstof gebruikt worden.

Minder verleiding om te kopen

Ook de verleiding die veel consumenten ervaren om te kopen zou zo weggenomen kunnen worden omdat consumenten door het leasen van kleding een "try before you buy" optie hebben. Na daadwerkelijk een kledingstuk gedragen te hebben kan de consument bewust kiezen of ze een kledingstuk veel gaan dragen en daarom willen kopen of niet en zo onnodige miskopen voorkomen.

Tussenstap om circulaire kleding de eerste keuze te laten worden

Consumenten die de stap naar tweedehands nog niet aan durven, kunnen met het 'Try before you buy' leasegebruik een tussenstap naar circulair kleding gebruik maken. Ze wennen er aan om tweedehands kleding te dragen en belemmeringen kunnen weggenomen worden zoals als hygiëne of het gemak om de passende maat en pasvorm te vinden.

Nieuwe winstgevende circulaire business modellen voor producenten zonder meer te produceren

In de circulaire textiel transitie kan veel winst behaald worden voor mens, planeet en bedrijven als hogere inkomstenstromen ontkoppelt kunnen worden van hogere productieaantallen en hoger grondstof verbruik.

Producenten en winkeliers in Nederland moeten een alternatief hebben om op een andere manier dan in een lineair systeem geld te verdienen. Retailers en producenten kunnen namelijk ook door minder te produceren in hun inkomsten groeien. Kledingstukken moeten dan meer als assets gezien worden die kwalitatief goed gemaakt zijn en zo veel vaker en intensiever gebruikt en verhuurd te kunnen worden.

Dit vergt een structurele radicale verandering van systemen: waarbij het beheren van kleding (traceerbaarheid), onderhoud (reiniging en reparatie) en toegankelijkheid voor de normale consument, zowel offline als online, net zo makkelijk wordt als de traditionele manier. Secondhand en kleding huren zou verplicht onderdeel moeten worden in het aanbod van kleding en textiel. Consumenten moeten de mogelijkheid krijgen om kleding te kunnen retourneren en te weten waar deze ingeleverd kan worden zodat deze kleding zo hoog mogelijk in de gebruikscyclus blijft. Recyclen zou dan pas een laatste stap moeten zijn als er geen ander alternatief bestaat.

Meer werkgelegenheid door nieuwe circulaire business modellen

De opbouw van circulaire kleding lease systemen biedt Nederland de kans om meer werkgelegenheid te ontwikkelen, met name ook voor mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. Verkopers die meer stylisten worden zonder mensen op te dringen iets te kopen, coupeuses die kleding repareren, designers die gerecyclede grondstoffen upcyclen en life stage design voor textiel producten bedenken, spotters die moeilijke vlekken en verkleuringen kunnen verwijderen, andere wasexperts die ervoor kunnen zorgen dat kleding efficiënt en milieuvriendelijk gereinigd wordt en goed onderhouden/beheerd met professionele finishing. IT'ers die winkelplatforms aan verhuursystemen koppelen en het beheer en opslag daarvan automatiseren. Nieuwe track-en-trace technologieën ontwikkelen met textiel productpaspoorten etc. om maar een paar voorbeelden te noemen.

Intensiever gebruik van bestaande kleding, van bezit naar met elkaar delen door kledinglease of peer2peer platformen zijn essentiële nieuwe circulaire textiel oplossingen om een nieuwe circulaire textiel transitie te bevorderen en bestaande spelers in de textielsector een alternatief te bieden om te kunnen ondernemen en tegelijk nieuwe werkgelegenheid in Nederland faciliteert.

Data over kleding reparatie beschikbaar

In pagina 2 laatste paragraaf: Data van reparatie is niet beschikbaar:

Met onze database van de afgelopen 3 jaar kunnen wij reparatie data in de kledingverhuur voor consumenten aanleveren.

In samenwerking met Wasserij Vendrig waar al meer dan 60 jaar bedrijfskleding verhuurd, gereinigd en gerepareerd wordt is reparatie data over een langere historische periode beschikbaar. Als deze informatie kan bijdragen om concrete doelstellingen voor reparatie in het beleidsprogramma op te stellen, willen wij daar ook mee helpen.

Consumenten informeren over goed onderhoud

We juichen de maatregel textiel 'voorwassen' in het productieproces toe. Het wassen en reinigen van kleding bij de consument zelf heeft nog te weinig aandacht in het beleid. Daarbij is 50% van de milieubelasting veroorzaakt in de gebruiksfase. Niet alleen kunnen consumenten beter geïnformeerd worden, hoe vaak en hoe ze goed kunnen wassen. Professionele reiniging van consumenten kleding zoals bij wasserijen, stomerijen en kledingleasebedrijven dragen er aan bij en hebben bovendien een

veel lager waterverbruik per gewassen kilogram textiel. Consumenten zouden ook gestimuleerd kunnen worden om wasmachines aan te schaffen die speciale filters ingebouwd hebben.

Financiële uitdaging koplopers in de circulaire textiel business modellen

Koplopers in de kledinglease en verhuur zoals Lena of WAUWcloset hebben al werkende pilots opgebouwd en veel geïnvesteerd. Door veel uit te proberen en van fouten te leren maar we lopen enorme risico's en de schaalbaarheid heeft tijd nodig. We hopen dat het beleid de ambities van bestaande spelers wil ondersteunen en risico's wil helpen mitigeren. Er zijn namelijk ook al veel kledingbibliotheken die de hoge (loon)kosten en risico's niet hebben kunnen dragen en moesten stoppen.

Zoals in het NPCE beschreven hopen we dat we de meerkosten vergoed kunnen krijgen en ondersteuning om de kennis van circulaire verhuur business modellen te delen met lineaire ondernemers die ook de transitie willen maken. En we hopen de steun te krijgen om te kunnen blijven concurreren met fast fashion merken die niet de overstap naar circulariteit willen maken.

Conclusie

Stimuleer de volgende maatregelen binnen het beleid circulair textiel 2025-2030: Zet in op meer effectieve maatregelen op deze punten:

Beprijzende maatregelen

1. Aangepast duurzaam belastingstelsel

- BTW Verlaging
Voor het stimuleren van de verhuur en koop van tweedehands kleding, conform de doelstellingen, adviseren wij sterk om de BTW op tweedehands en verhuur op 0% te zetten, of dit in ieder geval aanzienlijk te verlagen. Er is immers al eerder BTW over het product betaald; dit maakt kledinghuren en tweedehands producten aantrekkelijker voor de consument.
- Subsidieer loonbelasting op ambachtswerknemers zoals coupeuses, spotters (medewerkers die moeten textiel/kleding moeten reinigen en onderhouden), duurzame logistieke dienstverlening.

2. Aantrekkelijke fiscale regelingen voor circulaire ondernemers en hogere belasting voor lineaire verkoop van kleding

Circulaire business modellen zijn pas op lange termijn rendabel, de fiscale belasting zou dit moeten weerspiegelen. Lineaire ondernemers zouden strengere fiscale regelingen hebben.

Stimulerende maatregelen

1. Fondsen die pilot projecten voor nieuwe circulaire business modellen financieren en helpen realiseren.

- Transitiefinanciering: Voorzie in laagdrempelige leningen en subsidies voor circulaire ondernemingen om pilots te realiseren en uit te testen.
- Gebruik van UPV-budget: Richt een deel van het UPV-budget op het stimuleren van kledingverhuur

2. Ondernemingen die Circulaire Textiel modellen toepassen of circulaire diensten willen aanbieden krijgen subsidie

- Ondernemers worden gestimuleerd om de transitie te doen zoals bijvoorbeeld: kleding huren of verhuren, tweedehands verkopen, repareren of reinigen. Zo kunnen zich Nederlandse bedrijven ook onderscheiden in de markt.
3. **Levensduurverlenging:**
 - Stimuleer een systeem dat gericht is op het verhuren, verzamelen en verkoopbaar maken van draagbare kleding in Nederland.
 - Moedig aan om textiel hoger op de R-ladder te gebruiken.
 - Leg de verantwoordelijkheid bij gemeenten in aanbestedingen en stuur hierop.
 4. **Creëer meer marktvraag voor circulaire alternatieven:**
 - Dit geldt ook voor inkoop, aanbestedingen en subsidieverlening. Publieke partijen kunnen in hun inkoop criteria ook het alternatief zoeken om in een pool bedrijfskleding te huren. Hergebruik met maximale harmonisatie en standaardisatie maakt dit nog makkelijker.
 - Creëer een nieuwe buyer groep die alleen circulaire modellen onderzoekt
 - Marktbeeld in steden en online vergroot zichtbaarheid van kledingverhuur en tweedehands
 5. **Proces ondersteuning om samenwerking met de bestaande textielsector te intensiveren:**
 - Innovatieve nieuwe circulaire service en kennis ontwikkelen.
 - Belonen van samenwerking en krachten bundelen in Nederland, EU, wereldwijd.
 - Leren van Best practices wereldwijd stimuleren.
 6. **Concrete bewustwording campagnes** voor consumenten.
 - Voer uitgebreide campagnes om consumenten bewust te maken van de voordelen van kledingverhuur en -lease door middel van grote marketing campagnes.
 - Stimuleer de 'try before you buy'-optie om consumentenvertrouwen in tweedehands en gehuurde kleding te vergroten.
 - Leer consumenten weer kleding goed te onderhouden: vlekken verwijderen, goed wassen, repareren, goed afdanken.

Normerende maatregelen

1. **Verhuur/leaseverplichting:** Introduceer wettelijk verplicht minimumpercentage aan lease kleding die in Nederland wordt aangeboden door producenten/ winkeliers online en offline naast tweedehands verkoop.
2. **Verplicht gebruik van een productpaspoort** Introduceer een productpaspoort met informatie over herkomst, materiaal, en gebruiksgeschiedenis om de traceerbaarheid en recyclingmogelijkheden te verbeteren.

Dit kan in de vorm van een chip die elk kledingstuk heeft met relevante data er op. WAUWcloset heeft bijvoorbeeld al alle kledingstukken individueel gechipt en kan aanvullende informatie makkelijk toevoegen wat als productpaspoort zou kunnen dienen.

Doel: minder nieuwe textiel productie in het buitenland en meer bewuste consumptie van textiel van bestaande producten binnen Nederland en Europa.

WAUWcloset biedt zich graag aan als gesprekspartner in het proces van het verder uitwerken van Circulaire textiel business modellen om bij te dragen aan een positieve uitkomst.

drs. Hanh Vlooswijk-Lu
WAUWcloset BV, Handelsweg 2
3401 ME IJsselstein
hanh.vlooswijklu@wauwcloset.nl